

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 26. toukokuuta 2015
(OR. en)

9242/15

DEVGEN 82
SOC 348
ACP 86
ONU 71
RELEX 427

ILMOITUS

Lähettiläjä:	Pysyvien edustajien komitea (Coreper II)
Vastaanottaja:	Neuvosto
Asia:	Neuvoston päätelmät sukupuolten tasa-arvosta ja kehityksestä

Neuvosto hyväksyi istunnossaan 26. toukokuuta 2015 tämän ilmoituksen liitteenä olevat neuvoston päätelmät.

Neuvoston päätelmät sukupuolten tasa-arvosta ja kehityksestä

1. Vuodella 2015 on globaalisti ratkaiseva merkitys sukupuolten tasa-arvon, ihmisoikeuksien ja naisten ja tyttöjen vaikutusmahdollisuuksien lisäämisen kannalta ottaen huomioon vuoden 2015 jälkeisestä kehitysohjelmasta käytävät hallitustenväliset neuvottelut. Tuossa yhteydessä on erityisesti painotettava naisten ja tyttöjen oikeuksien edistämistä ja toteutumista, tuleehan nyt kuluneeksi 15 vuotta naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevan YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 antamisesta ja 20 vuotta Pekingin julistuksen ja toimintaohjelman hyväksymisestä. Neuvosto toistaa olevansa sitoutunut Pekingin toimintaohjelman, Kairon toimintaohjelman ja niiden tarkistuskokousten tulosten täytäntöönpanoon sekä kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevan yleissopimuksen mukaisten velvoitteiden noudattamiseen. Se panee tyytyväisenä merkille naisten asemaa käsittelevän toimikunnan 59. istunnossa hyväksytyn poliittisen julkilausuman ja kehotukset toteuttaa kokonaisuudessaan naisten ja tyttöjen mahdollisuus nauttia täysimääräisesti ja tasavertaisesti kaikista ihmisoikeuksista ja perusvapauksista, saavuttaa sukupuolten tasa-arvo ja lisätä naisten ja tyttöjen vaikutusmahdollisuuksia heidän koko elinaikanaan.
2. Euroopan unionin neuvoston puheenjohtajavaltion Riiassa kehitysyhteistyön eurooppalaisen teemavuoden yhteydessä 2. maaliskuuta 2015 isännöimä korkean tason tapahtuma naisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämisestä ja kestävästä kehityksestä tarjosi tilaisuuden ilmaista uudelleen poliittinen tuki ja EU:n voimakas sitoutuminen sukupuolten tasa-arvoon, yhteiskunnalliseen oikeudenmukaisuuteen, syrjimättömyyteen ja ihmisoikeuksiin.

3. EU ja sen jäsenvaltiot ovat edelleen sitoutuneet edistämään ja suojelemaan kaikkien ihmisoikeuksien toteutumista kaikille ihmisille. Neuvosto panee tyytyväisenä merkille, että EU:lla ja sen jäsenvaltioilla on keskeinen rooli tuettaessa kansainvälisiä aloitteita, joilla edistetään naisten ja tyttöjen oikeuksia, sukupuolten tasa-arvoa ja naisten ja tyttöjen vaikutusmahdollisuuksia, ja kannustaa yhteistyön jatkamiseen ja toimien koordinointiin YK:n elinten, erityisesti UN Womenin, sekä muiden asianomaisten kansainvälisten foorumien ja toimijoiden kanssa. Naisjärjestöt ovat keskeisen tärkeitä EU:n kumppaneita, jotka edistävät naisten ja tyttöjen oikeuksien täysimääräistä toteutumista, sukupuolten tasa-arvoa ja naisten ja tyttöjen vaikutusvaltaa.
4. Neuvosto korostaa, että sukupuolten epätasa-arvon, syrjinnän ja naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan perimmäisiin syihin ja riskitekijöihin puuttumiseksi tarvitaan kunnianhimoinen ja muutoksia aikaansaava lähestymistapa. Neuvosto toistaa, että naisten ja tyttöjen oikeuksien, sukupuolten tasa-arvon ja naisten ja tyttöjen vaikutusmahdollisuuksien lisäämisen on oltava vuoden 2015 jälkeisen kehitysohjelman keskiössä sekä itsenäisenä tavoitteena että monialaisena kysymyksenä, joka olisi otettava huomioon kaikkien kestävän kehityksen tavoitteiden yksittäisissä tavoitteissa ja indikaattoreissa. Sen pitäisi olla myös rahoitus- ja muiden täytäntöönpanovälineiden ja niiden menetelmien keskeinen osa, joita käytetään vuoden 2015 jälkeisen kehitysohjelman tarkistuksessa, seurannassa ja vastuuvälineiden varmistamisessa. Lisäksi neuvosto korostaa, että on tärkeää ottaa huomioon kehitysrahoitus ja erityisesti kolmas kansainvälinen kehitysrahoituskonferenssi, joka pidetään Addis Abebassa heinäkuussa 2015.
5. Neuvosto korostaa, että sukupuolten tasa-arvo on paitsi päämäärä itsessään myös keino saada aikaan kestävä kehitys ja että naisten ja tyttöjen oikeuksiin, sukupuolten tasa-arvoon ja naisten ja tyttöjen vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseen liittyvien kunnianhimoisten tavoitteiden lisäksi tarvitaan riittävät rahoitukseen liittyvät ja muut kuin rahoitukseen liittyvät täytäntöönpanokeinot sekä kaikkien toimijoiden vahva poliittinen sitoutuminen kaikilla tasoilla. Sukupuolinäkökulman valtavirtaistamista varten olisi toteutettava konkreettisia toimia, joilla pannaan täytäntöön ja tehostetaan sukupuolinäkökohdat huomioon ottavia politiikkoja, ohjelmia ja asetuksia. Myös budjeteissa olisi otettava huomioon sukupuolinäkökohdat ja puututtava epätasa-arvoon.

6. Neuvosto korostaa, että naisten ja tyttöjen oikeudet, sukupuolten tasa-arvo ja naisten ja tyttöjen vaikutusmahdollisuuksien lisääminen ovat edelleen EU:n ulkoisen toiminnan ja kehitysyhteistyön poliittisia painopisteitä ja että niitä olisi vahvistettava ja johdonmukaistettava poikkeuksetta kaikilla aloilla. Neuvosto palauttaa mieleen, että olisi omaksuttava integroitu kolmitahoinen lähestymistapa, jossa sukupuolten tasa-arvo otetaan tehokkaasti huomioon EU:n kehityspolitiikkojen ja -ohjelmien kaikissa vaiheissa sekä yhteisessä ohjelmasuunnittelussa, sukupuolen mukaan eriytetyissä toimissa sekä poliittisessa ja toimintapoliittisessa vuoropuhelussa kaikkien kumppanimaiden kanssa.
7. Neuvosto painottaa, että on tärkeää huolehtia siitä, että EU:n sisäiset ja ulkoiset politiikat ovat johdonmukaisia kaikilla tasoilla, jotta taataan naisten ja tyttöjen sekä muun muassa hlbt-ryhmien oikeuksien toteutuminen. Neuvosto toistaa, että erityisesti on varmistettava kehityspolitiikan johdonmukaisuus ja yhdenmukaisuus seuraavan ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan toimintasuunnitelman, sukupuolten tasa-arvoa ja naisten vaikutusvallan lisäämistä kehitysyhteistyössä koskevan EU:n nykyisen toimintasuunnitelman seuraajan, YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmien 1325 ja 1820 täytäntöönpanoa koskevan EU:n lähestymistavan, sukupuolten tasa-arvoa EU:ssa vuoden 2015 jälkeen koskevan uuden toimintastrategian sekä Eurooppa 2020 -strategian väliarvioinnin välillä.
8. Neuvosto toistaa, että EU ja sen jäsenvaltiot ovat sitoutuneet naisten ja tyttöjen syrjinnän poistamiseen sen kaikissa muodoissa muun muassa lakkauttamalla sellaiset syrjivät lait, politiikat, normit ja käytännöt, jotka rajoittavat naisten täysimääräistä poliittista, taloudellista ja yhteiskunnallista osallistumista ja vaikuttamista yhteiskunnan kaikilla tasoilla. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä myös naisiin ja tyttöihin kohdistuvaan moninkertaiseen syrjintään ja naisten syrjäytymiseen.
9. Neuvosto toistaa, että on tärkeää panna kokonaisuudessaan täytäntöön EU:n suuntaviivat naisiin kohdistuvan väkivallan ja kaikkien naisiin kohdistuvien syrjintämuotojen torjunnasta. EU ja sen jäsenvaltiot ovat sitoutuneet kaikenlaisen naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan ehkäisemiseen ja poistamiseen julkisen ja yksityisen elämän aloilla, ihmiskauppa, perheväkivalta, vahingolliset käytännöt kuten naisten sukuelinten silpominen ja leikkaaminen sekä lapsiavioliitot, nuorena solmitut avioliitot ja pakkoavioliitot mukaan luettuina. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä sukupuoliperusteiseen ja seksuaaliseen väkivaltaan konfliktitilanteissa ja niiden jälkeen.

10. Neuvosto on edelleen sitoutunut kaikkien ihmisoikeuksien edistämiseen, suojeluun ja toteuttamiseen sekä Pekingin toimintaohjelman ja ICPD:n toimintaohjelman ja niihin liittyvien tarkistuskokousten tulosten täydelliseen ja tehokkaaseen täytäntöönpanoon ja tässä yhteydessä seksuaali- ja lisääntymisterveyteen ja -oikeuksiin. Edellä esitetty huomioon ottaen neuvosto vahvistaa EU:n olevan sitoutunut edistämään ja suojelemaan jokaisen yksilön oikeutta hallita täysin omaan seksuaalisuuteensa ja seksuaali- ja lisääntymisterveyteensä liittyviä kysymyksiä ja päättää niistä vapaasti ja vastuullisesti ilman syrjintää, pakottamista tai väkivaltaa, sekä kyseisen oikeuden toteutumista. Lisäksi neuvosto korostaa, että kaikilla pitäisi olla mahdollisuus saada kohtuulliseen hintaan laadukasta ja monipuolista seksuaali- ja lisääntymisterveyteen liittyvää tietoa, koulutusta, kattava seksuaalikasvatus mukaan lukien, ja terveydenhoitopalveluita. Neuvosto pyytää kaikkia EU:n toimielimiä jatkamaan näiden kysymysten käsittelyä kehityspolitiikan johdonmukaisuuden periaatteiden mukaisesti. Neuvosto korostaa, että on tärkeää pyrkiä ymmärtämään paremmin seksuaali- ja lisääntymisterveyteen ja -oikeuksiin liittyviä osa-alueita ja osatekijöitä EU:n kehityspolitiikassa ja pyytää komissiota raportoimaan asiasta neuvostolle vuoden kuluessa.
11. EU toteaa, että rauha, turvallisuus, kehitys ja sukupuolten tasa-arvo liittyvät toisiinsa, ja uskoo, että naisilla on tehtävä konfliktien ehkäisyssä ja ratkaisemisessa, rauhanneuvotteluissa, sovittelussa ja rauhan rakentamisessa. EU on sitoutunut lisäämään naisten osallistumista rauhanneuvotteluihin ja rauhan rakentamiseen, erityisesti tukemalla kansalaisyhteiskunnan ja ruohonjuuritasolla toimivien naisjärjestöjen roolia.

12. Neuvosto toistaa EU:n vahvan sitoutumisen YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 täysimääräiseen täytäntöönpanoon ja odottaa kunnianhimoista tulosta lokakuussa 2015 tapahtuvalta päätöslauselman korkean tason tarkistamiselta. Neuvosto korostaa, että tarvitaan lisätoimia sukupuolinäkökulman sisällyttämiseksi rauhaa ja turvallisuutta koskevan EU:n toimintasuunnitelman kaikkiin vaiheisiin, osatekijöihin ja välineisiin. Yhteiseen turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaan (YTPP) liittyvien operaatioiden asiantuntemusta ja resursseja olisi lisättävä, ja neuvosto kannustaa seuraamaan tuloksia määrällisten ja laadullisten vertailuarvojen ja tavoitteiden avulla. Neuvosto pitää myönteisenä korkean edustajan aikomusta perustaa EUH:n tulevan uudelleenarvioinnin yhteydessä korkean tason virka YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 ja sukupuolikysymysten käsittelyä varten.
13. Neuvosto tiedostaa, että naiset ja tytöt kärsivät suhteettoman paljon globaalista ruokaan ja ravitsemukseen liittyvästä turvattomuudesta ja luonnonkatastrofien ja ihmisen aiheuttamien katastrofien seurauksista. Neuvosto korostaa, että humanitaarisiin hätätiloihin liittyvissä EU:n toimissa ja yleensä kehityspolitiikassa ja siihen liittyvässä ohjelmasuunnittelussa, kuten katastrofiriskin vähentämisessä, olisi kiinnitettävä asianmukaista huomiota näihin seurauksiin. Neuvosto tunnustaa naisten keskeisen roolin elintarvikkeiden tuottajina erityisesti pienviljelijöinä.
14. Neuvosto korostaa, että olisi omaksuttava kokonaisvaltainen ja osallistava lähestymistapa naisten ja tyttöjen oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon edistämiseen sekä naisten ja tyttöjen vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseen kaikilla yhteiskunnan aloilla heidän koko elinaikanaan. Lähestymistapa voisi perustua useita sidosryhmiä käsittäviin kumppanuuksiin yksityisen ja julkisen sektorin toimijoiden kanssa. Näitä voisivat olla kansalaisyhteiskunta, ihmisoikeuksien puolustajat, ammattiyhdistykset, yksityinen sektori ja akateeminen yhteisö.
15. Neuvosto korostaa, että olisi edistettävä naisten täysimääräistä osallistumista ja johtajuutta kaikilla päätöksenteon tasoilla poliittisessa, taloudellisessa, julkisessa ja yksityiselämässä. Neuvosto painottaa, että olisi edistettävä ja suojeltava mahdollisuutta osallistua yhteisiin toimiin ja kansalaisyhteiskunnan toimintaan, kuten kansalaisjärjestöihin, naisjärjestöihin ja yhteisölähtöisiin järjestöihin, jotka ajavat ja puolustavat naisten oikeuksia sekä edistävät sukupuolten tasa-arvoa ja naisten ja tyttöjen vaikutusmahdollisuuksia.

16. Neuvosto korostaa, että olisi investoitava naisten ja tyttöjen laadukkaaseen alempaan ja ylempään perusasteen koulutukseen ja korkeakoulutukseen ja varmistettava, että heillä on tasapuoliset mahdollisuudet osallistua siihen ja saada opintonsa päätökseen turvallisessa ja tasa-arvokysymysten osalta muutosvoimaisessa oppimisympäristössä. Myös tekniseen ja ammatilliseen koulutukseen sekä elinikäisen oppimisen mahdollisuuksin olisi kiinnitettävä huomiota.
17. Lisäksi neuvosto korostaa, että naisille ja tytöille olisi taattava riittävät ja todelliset mahdollisuudet saada muita laadukkaita peruspalveluita, kuten terveydenhoitoa, joka kattaa hivin/aidsin kokonaisvaltaiseen ennaltaehkäisyyn, hoitoon ja tukeen liittyvät palvelut, ja heillä tulisi olla oikeus puhtaaseen veteen ja riittävään sanitaatioon.
18. Neuvosto katsoo, että naisten taloudellisten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen on päämäärä sinänsä, minkä lisäksi se on kestävä kehityksen ja osallistavan kasvun toteutumisen ennakoedellytys. Neuvosto korostaa yksityisen sektorin keskeistä asemaa taloudellisen tuen, koulutuksen ja työllistymismahdollisuuksien tarjoamisessa naisille sekä sukupuolinäkökohdat huomioon ottavan yritysten yhteiskuntavastuun edistämisessä. Neuvosto painottaa, että olisi luotava mahdollistavat olosuhteet, esimerkiksi poistamalla sosiaalisia ja oikeudellisia esteitä naisten mahdollisuuksilta saada haltuunsa tuottavaa omaisuutta, kuten maata ja muita luonnonvaroja ja taloudellisia resursseja, mikä edistäisi taloudellista osallisuutta, riittävät ja saavutettavissa olevat sosiaalisen suojelun järjestelmät kaiken ikäisille naisille sekä ihmisarvoista työtä koskevat normit, kuten sama palkka samasta työstä. Lisäksi neuvosto painottaa, että olisi tuettava naisten yrittäjyyttä muun muassa osallistavien rahoitus- ja yritysten kehittämispalvelujen, välineiden ja koulutuksen avulla sekä mahdollistavien teknologioiden, kuten tieto- ja viestintätekniikan, käytön avulla.
19. Neuvosto korostaa, että miehet ja pojat on saatava aktiivisesti osallistumaan ja ottamaan vastuuta toimista, joilla tuetaan asennemuutosta, puututaan syrjiviin sosiaalisiin normeihin ja torjutaan sukupuoleen perustuvia stereotypioita. Neuvosto korostaa erityisesti, että tavoitteena tulisi olla palkattoman hoito- ja kotitaloustyön arvon tunnustaminen ja sen tasapuolinen jakautuminen naisten ja miesten kesken sekä tasa-arvoinen päätöksenteko kotitalouksissa. Tähän liittyen neuvosto viittaa myös asiaa koskeviin ILO:n sopimuksiin¹.

¹ ILO:n yleissopimukset n:o 100, 111, 183 ja 189.

20. Neuvosto korostaa, että sukupuolten tasa-arvoon ja naisten ja tyttöjen vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseen liittyvää työtä olisi edelleen tehostettava kaikilla kestävän kehityksen aloilla, joita ovat muun muassa ilmastonmuutos, makrotalouspolitiikka, työmarkkinat, yksityisen sektorin kehittäminen, kauppa, elinkeinot, maatalous, energia, liikenne, infrastruktuuri ja kaupunkien kehittäminen.
21. Neuvosto panee merkille neljännen kertomuksen sukupuolten tasa-arvoa ja naisten vaikutusvallan lisäämistä kehitysyhteistyössä koskevan EU:n toimintasuunnitelman (2010–2015) täytäntöönpanosta². Se kattaa heinäkuun 2013 ja kesäkuun 2014 välisen ajan. Neuvosto on tyytyväinen poliittisen vuoropuhelun, koordinoinnin ja kumppanuuksien aloilla tapahtuvaan edistymiseen sekä EU:n vahvaan asemaan vuoden 2015 jälkeisessä ohjelmassa. Neuvosto on kuitenkin huolissaan toimintasuunnitelman erittäin hitaasta ja puutteellisesta täytäntöönpanosta sekä edistymisen puutteesta sellaisissa asioissa kuin tasa-arvoanalyysi, tilastot, seuranta, rahoituksen jäljittäminen, toteutus ja vaikutukset. Neuvosto kehottaa komissiota panemaan täytäntöön kertomuksen suositukset ja odottaa mielenkiinnolla nykyisen toimintasuunnitelman täytäntöönpanoa koskevaa loppuraporttia.
22. Neuvosto panee tyytyväisenä merkille myös kertomuksen, jossa arvioidaan EU:n tukea sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi ja naisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämiselle kumppanimaissa vuosina 2007–2013. Neuvosto panee merkille kertomuksessa esitetyt havainnot ja päätelmät ja kehottaa komissiota ja EUH:ta panemaan täytäntöön sen tärkeimmät suositukset, etenkin nykyisen toimintasuunnitelman seuraajan yhteydessä, tehokkaista hallintatoimista alkaen. Neuvosto on huolissaan useimpien EU:n edustustojen tuloksesta. Ne eivät ole ottaneet riittävästi huomioon sukupuolten tasa-arvoa eivätkä esimerkiksi ole toteuttaneet tulosperusteiseen seurantajärjestelmään kuuluvaa pakollista sukupuolten tasa-arvon arviointia.

² ST 5732/15.

23. Neuvosto pyytää komissiota ja EUH:ta tehostamaan sitoutumistaan ja johtajuuttaan pyrittäessä saavuttamaan EU:n tavoitteena oleva sukupuolten tasa-arvo ja lisäämään naisten ja tyttöjen vaikutusmahdollisuuksia. Neuvosto korostaa, että sukupuolten tasa-arvo olisi asetettava prioriteetiksi, olisi kannustettava parhaita käytäntöjä, vahvistettava vastuuvollisuutta ja avoimuutta ja varmistettava, että kaikki ohjelmasuunnitteluun liittyvät päätökset perustuvat näyttöön ja sidotaan tuloksiin. Erityisesti neuvosto kehottaa komissiota ja EUH:ta toteuttamaan korostamaan toimissaan enemmän EU:n edustustojen roolia ja vastuuta ja panostamaan ja investoimaan korkealaatuiseen tasa-arvoanalyysiin, joka on maakohtaisten strategioiden, ohjelmasuunnittelun sekä toimintapolitiikan ja poliittisen vuoropuhelun perusta.
24. Neuvosto korostaa strategisen seurannan, arvioinnin ja jatkotoimien merkitystä sekä tarvetta selventää ja tehostaa raportointia, tilastoja, vastuuvollisuuteen liittyviä järjestelyjä ja hallintatoimia tulosten saavuttamiseksi. Neuvosto korostaa erityisesti, että olisi määriteltävä selkeät tavoitteet ja merkitykselliset indikaattorit, joita mitataan sukupuolen, iän ja muiden tekijöiden mukaan eriteltyjen tietojen pohjalta, sekä parannettava määrärahojen ja menojen seurantaa ja tulosten mittausta. Nämä toimet olisi pyrittävä kytkemään tiiviisti ja johdonmukaisesti vuoden 2015 jälkeiseen toimintaohjelmaan ja EU:n uuteen kansainvälisen kehitysyhteistyön tuloskehukseen. Neuvosto korostaa, että sukupuolten tasa-arvolle on annettava enemmän painoarvoa EU:n tuloskehyksessä ja kehottaa komissiota raportoimaan sukupuolen ja iän mukaan eriteltyjen indikaattoreiden pohjalta.
25. Neuvoston mielestä tarvitaan tehostettu, strategisempi ja enemmän ihmisoikeuksiin perustuva lähestymistapa, jonka lähtökohtana ovat keskeiset muutosvoimaiset painopisteet sukupuolten epätasa-arvoon puuttumiseksi ja sukupuolten tasa-arvossa ilmenevien puutteiden korjaamiseksi sekä naisten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen ja kaikkien naisten ja tyttöjen perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen. Neuvosto odottaa mielenkiinnolla nykyiselle toimintasuunnitelmalle kunnianhimoista ja perusteellista jatkosuunnitelmaa, joka kattaa vuodet 2016–2020. Neuvosto korostaa, että sen olisi perustuttava nykyisen toimintasuunnitelman tuloksiin, siinä olisi säilytettävä kolmitahoinen lähestymistapa, hyödynnettävä saatuja kokemuksia ja otettava huomioon kaikki jäljellä olevat puutteet ja haasteet sekä tähdättävä tuloksiin. Neuvosto pyytää komissiota varmistamaan, että uudessa toimintasuunnitelmassa otetaan huomioon EU:n ulkoinen toiminta kokonaisuudessaan. Neuvosto on tyytyväinen EU:n ja sen jäsenvaltioiden omaksumaan osallistavaan lähestymistapaan ja kannattaa sitä. Se seuraa mielenkiinnolla uuden toimintasuunnitelman valmisteluun osallistuvan erityistyöryhmän työskentelyä.

26. Neuvosto kehottaa komissiota varmistamaan riittävän rahoituksen ja henkilöresurssit, jotta naisten oikeuksiin, sukupuolten tasa-arvoon ja naisten ja tyttöjen vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseen liittyvät EU:n sitoumukset voidaan täyttää. Neuvosto toteaa lopuksi, että EU:n ja sen jäsenvaltioiden on toimittava esimerkkinä muille, minkä vuoksi on muutettava institutionaalista kulttuuria, vahvistettava poliittista johtajuutta sekä lisättävä valmiuksia, koordinointia, johdonmukaisuutta, täydentävyyttä ja vastuuvollisuutta.
-